

Zbyněk Sekal | A věci se zvolna berou před se

10. 9. 2015 – 14. 2. 2016

Muzeum moderního umění | Trojlodí

AUTORKA VÝSTAVY | Marie Klimešová

KURÁTORKA VÝSTAVY | Olga Staníková

PŘEKLAD | Mathias Becker, Tomáš Havlíček, Lawrence Wells

FOTOGRAFIE | Archiv autora, Dagmar Hochová, Oto Palán, Muzeum umění Olomouc

ARCHITEKTONICKÉ ŘEŠENÍ | Marie Klimešová, Marek Novák

GRAFICKÝ DESIGN | Jan Havel, Petr Šmalec

INSTALACE | Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář

OFICIÁLNÍ DOPRAVCE VÝSTAVY | ARTEX ART SERVICES s.r.o.

ZVUKOVÁ INSTALACE | Jan Krtička

VIDEODOKUMENTACE | Kamil Zajíček

PROPAGACE | Petr Bieleš

VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY | David Hrbek, Michaela Johnová-Čapková

DOPROVODNÉ PROGRAMY | Jiří Bartoník

PODĚKOVÁNÍ ZA LASKAVÉ ZAPŮJČENÍ AUTOROVÝCH DĚL NA VÝSTAVU | paní Christine Sekal, Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou, Galerie hlavního města Prahy, Galerie Klatovy/Klenová, Galerie moderního umění v Hradci Králové, Galerie moderního umění v Roudnici nad Labem, Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora, Galerie umění Karlovy Vary, Galerie výtvarného umění v Chebu, Galerie Zlatá Husa, Landesmuseum Burgenland, Eisenstadt, Muzeum umění Olomouc, Národní galerie v Praze, Neue Galerie Graz am Universalmuseum Joanneum, Oblastní galerie Liberec, Sammlung Wögenstein, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Východočeská galerie v Pardubicích, české a zahraniční soukromé sbírky.

Výstavní projekt vznikl ve spolupráci Muzea umění Olomouc, Alšovy jihočeské galerie v Hluboké nad Vltavou a nakladatelství Arbor vitae za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a Mezinárodního visehradského fondu.

Obsáhlou výstavou sochaře Zbyňka Sekala (1923–1998), jednoho z nejvýznamnějších českých umělců druhé poloviny 20. století, zahajuje 10. září Muzeum umění Olomouc podzimní sezonu. Dílo autora žijícího od roku 1970 ve vídeňském exilu muzeum představuje prostřednictvím více než tři set exponátů z vlastních sbírek a od dalších 27 zapůjčitelů. Výstava, která si do názvu vypůjčila Sekalovu oblíbenou větu Vladislava Vančury „A věci se zvolna berou před se...“, zahrnuje ukázky všech oborů umělecky tvorby. Nakladatelství Arbor vitae k ní vydává autorovu monografii.

Zbyněk Sekal patří k umělcům středoevropské modernistické generace 60. let. Jeho dílo vznikalo v širokém časovém rozpětí od přelomu 30. a 40. let až do roku 1997. Zásadním tvůrčím impulsem pro něho byl ještě za studií na pražské UMPRUM surrealismus. V roce 1957 se stal členem modernistické skupiny Máj 57 a vystavoval s ní až do jejího zániku v roce 1964. Zároveň byl ale pokládán za autora spjatého s českým informelem. V 60. letech patřil k okruhu výtvarného teoretika Jindřicha Chalupického a Galerie Václava Špály. Neztotožnil se ale naplno s žádným hnutím, tendencí ani skupinou a zůstal výrazným solitérem. Hlásil se daleko více k literárním zdrojům a k fenomenologickému uchopení světa. „Jako osmnáctiletý byl za války odveden gestapem a strávil tři a půl roku v koncentračních táborech. Tato zkušenost ho na celý život poznamenala. A jednou z důležitých hodnot jeho díla je hledání způsobu, jak se s tímto traumatem

vyrovnat," připomněla zásadní událost Sekalova života autorka výstavy Marie Klimešová. „Jeho tvůrčí proces charakterizuje práce s nalezeným opotřebovaným materiálem, v němž hledal stopy paměti - odraz svých stigmat," doplnila.

Přestože byl Sekal absolventem malířských ateliérů na pražské UMPRUM (prof. František Tichý, prof. Emil Filla), našel nejpřesnější vyjádření v oboru sochařství a v práci s nalezeným materiálem, z něhož vytvářel závěsné asambláže (tzv. skládané obrazy) a prostorové konstrukce (tzv. schránky). „Materiál pro něj představoval výzvu a programové omezení, tvarosloví jeho díla se z něho odvíjí. Síla Sekalovy tvorby spočívá v průniku intelektuálního záměru a intuitivního porozumění používané 'látce', fragmentům vyhozených dřev, kovů, plastů, provázků anebo papíru, poznamenaných svými předchozími funkcemi," vysvětlila Klimešová.

Sekal patřil k nejvýznamnějším osobnostem celé tehdejší kulturní scény. Byl totiž i vynikajícím překladatelem náročných německých textů a předním představitelem knižní grafiky. „Mnohostranný a hluboký přehled v literatuře, filozofii, antropologii, magii, historii a dalších oborech ovlivnil i jeho výtvarnou tvorbu, která má svoji přímou působivost, ale zároveň obsahuje řadu odkazů reflektujících tyto zdroje," doplnila autorka výstavy.

Sovětská invaze do Československa v roce 1968 přiměla Sekala k emigraci. Od roku 1970 žil ve Vídni, kde jeho tvorba prošla dalším pozoruhodným vývojem. Do kontextu českého umění se tak jeho dílo vracelo až po roce 1989. „Od úspěšné retrospektivy v Galerii hlavního města Prahy letos uplynulo osmnáct let. Loňská výstava Sekal a Japonsko v Západočeské galerii v Plzni potvrdila myšlenkové bohatství a šíři tohoto díla, které je neskonalé uchopitelné a přesto mimořádně intenzivní a přitažlivé. A konečně, v únoru letošního roku byl v Národní galerii v Praze v budově Veletržního paláce otevřený rekonstruovaný poslední Sekalův ateliér - koncepčně ucelený prostor, který je výmluvným dokladem fascinující osobnosti," připomněla zásadní výstavní projekty Klimešová.

Olomoucká výstava podle ní dovoluje ukázat Sekalovo dílo detailně, s důrazem na jednotlivá špičková díla. „Diváci mají příležitost setkat se s prvořadými ukázkami všech oborů jeho tvorby - se sochami, skládanými obrazy, trojrozměrnými schránkami, kresbami, kolážemi, fotografiemi a ukázkami práce v oboru knižní grafiky. Naším záměrem bylo mimo jiné nalézt a představit vedle klíčových známých prací rovněž nově objevená vrcholná díla, která rozšiřují naši představu o autorovi," přiblížila koncepci výstavy, jejíž název „A věci se zvolna berou před se" je převzatý z románu Vladislava Vančury Útěk do Budína. „Tuto větu si Zbyněk Sekal po celý život znovu a znovu zapisoval do svého deníku. Připomínal si tak vymezení svého tvůrčího procesu jako pomalé, precizní meditace prováděné rukama," vysvětlila souvislost kurátorka Olga Staníková.

K výstavě, která bude zahájena 10. září a potrvá do 14. února příštího roku, vychází v nakladatelství Arbor vitae monografie, jejíž zásadní součástí jsou pozoruhodné výňatky ze Sekalových deníkových záznamů.

DOPROVODNÝ PROGRAM

Doprovodné akce

Plechový bubínek (Die Blechtrommel , Le Tambour)

STŘEDA | 27. 1. 2016 | 19.00 HODIN | MOZARTEUM | VSTUPNÉ 80 Kč

Zbyněk Sekal je autorem českého překladu Grassova románu Plechový bubínek, podle kterého vznikl v roce 1979 film německého režiséra Volkera Schlöndorffa. Byl natočen v koprodukcí západního Německa, Francie, Polska a Jugoslávie a získal Zlatou palmu na festivalu v Cannes. Příběh malého Oskara, který se odmítne účastnit světa dospělých tím, že přestane růst, sledujeme na pozadí proměn svobodného města Gdaňsk mezi lety 1899 a 1945.

Scénická skica

ČTVRTEK | 11. 2. 2016 | 19.00 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 100 Kč

PÁTEK | 12. 2. 2016 | 19.00 HODIN | DIVADLO HUDBY | VSTUPNÉ 100 Kč

Inszenované scénické čtení prolne tvorbu Zbyňka Sekala a Kafkova románu, který je s jeho tvorbou bytostně spjat. Fragmenty Zámku budou vizuálně dotvářeny video-animací Pavly Baštanové.

Režie: Jan Žůrek

Komentované prohlídky

Komentovaná prohlídka

STŘEDA | 23. 9. 2015 | 16.00 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Tajemství schránek aneb o tom, co se skrývá v jádru, o síle kolem něj budovaného obalu a vzájemných souvislostech. Výstavou Vás provede kurátorka Olga Staníková.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Komentovaná prohlídka

SOBOTA | 17. 10. 2015 | 16.30 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Obydlí – doupe – ateliér – Život jako stavba.

Výstavou Vás provede kurátorka Olga Staníková.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Komentovaná prohlídka

ÚTERÝ | 24. 11. 2015 | 16.30 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Obydlí – doupe – ateliér – Život jako stavba.

Komentovaná prohlídka s autorkou výstavy a monografické publikace Marií Klimešovou.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Komentovaná prohlídka

SOBOTA | 12. 12. 2015 | 16.30 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Sbírání a skládání – Druhý život nalezených věcí.

Výstavou Vás provede kurátorka Olga Staníková.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Komentovaná prohlídka

SOBOTA | 23. 1. 2016 | 16.30 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Knížní obálka a deník - komentovaná prohlídka výstavy s tvořivou dílnou – vázání deníku.

Výstavou Vás provede kurátorka Olga Staníková.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 241, pokladna@olmuart.cz.

Animační programy

Je třeba zažít Sekala

1. 10. – 18. 12. 2015 | ANIMAČNÍ PROGRAM PRO DRUHÝ STUPEŇ ZŠ A STUDENTY SŠ

Program k výstavě výjimečného solitérního umělce se soustředí na výsek jeho práce – skládané obrazy. Účastníci sami se díky této práci dostanou zábavnou a zážitkovou cestou až do labyrintu jeho podnětných úvah, zachycených mj. v jeho deníkových záznamech, které budou také východiskem tohoto programu.

Délka programu: 90 min. | Lektor: David Hrbek, kontakt: hrbek@olmuart.cz, tel: 585 514 213

Věc a skutečnost

6., 27., ŘÍJNA, 3., 24. LISTOPADU, 1., 15. PROSINCE | VŽDY OD 14.00 HODIN | PROGRAM PRO SENIORY

Animační program je součástí nové nabídky pro seniory. Probíhají jednou za čtrnáct dní,

vždy v úterý. Jedná se o kombinaci komentované prohlídky s praktickými aktivitami. Kromě informací o umělci a uvedení jeho tvorby do kontextu poválečné avantgardy a moderního umění si ve studiu účastníci vytvoří vlastní asambláž a tzv. skládané obrazy. Prostřednictvím praktické činnosti budou mít možnost nahlédnout blíže do podstaty uvažování tohoto inspirativního umělce. Na tento pořad není nutné se registrovat předem.
Délka programu: 90 min. | Lektor: David Hrbek, kontakt: hrbek@olmuart.cz, tel: 585 514 213

Workshopy

Kniha k zachycení časů

VÝTVARNÁ DÍLNA PRO DOSPĚLÉ

SOBOTA | 24. 10. 2015 | 10.00 – 15.00 HODIN | VSTUP VOLNÝ

Deník jako kniha plná časo-záznamů hraje v životě člověka důležitou roli. Inspirováni Zbyňkem Sekalem se pokusíme zrealizovat vlastní vázaný deník. Do tajů knihvazačského řemesla Vás zasvětila restaurátorka Marie Strnadová a součástí workshopu bude i prohlídka samotné výstavy.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: johncapkova@olmuart.cz, 585 514 299.

Účastníci zaplatí vstupenku do muzea podle oficiálního tarifu.

Zásuvky

SOBOTA 14. 11. 2015, 14.00 – 18.00 HODIN | WORKSHOP

Výtvarná dílna pro zájemce z řad laické veřejnosti bude sestávat z krátké části výkladové, která objasní účastníkům způsob myšlení umělce Zbyňka Sekala. Druhá, delší část bude praktická a dalo by se říct i intimní. Zásuvka je předmět denní potřeby, kam si odkládáme své věci, které potřebujeme mít po ruce. Ale na „zásuvku“ se dá dívat i jinak, obrazně: jako na něco, kam zasouváme svá tajemství, příjemná i nepříjemná, kam odkládáme své touhy a svá přání, nebo naopak situace, které toužíme vytěsnit či jsme je již vytěsnili. A bude na účastnících samotných, jakou zásuvku si vytvoří právě oni sami.

Kapacita omezená! Rezervace, informace: 585 514 213, hrbek@olmuart.cz.

KONTAKT PRO MÉDIA

Mgr. Petr Bielez

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 724 202 905

E: bielesz@olmuart.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)

